

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Videkben: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Feloldó szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A sztrájk következményei.

A „Debrecen” számára írta: Kuthi Zsigmond.

Mult heti cikkemben kifejtettem a sztrájk végeredményében káros és veszélyes következményeit, amely társadalmunk közgazdaságát, iparát és kereskedelmét végpusztulással fenyegeti.

Kifejtettem azt is, hogy a munkás harc, amely a minduntalan ismétlődő bérfelemelés követelésében csucsosodik ki, immár az egész társadalmat felrázza és védelemre szólítja fel. Elmondtam azt is, hogy maguk a munkások egyáltalában nem segítettek magukon a folytonos bérharcra, mivel saját életszükségleteik árát is megduplázták és így, amit nyertek a vámon, veszítették a réven.

E lap igen tisztelt olvasói közül e cikkem elolvasása után azzal a kéréssel fordultak hozzám: nevezem meg azt a módot és eszközt, amellyel a társadalom a munkás és cselédkérdés mizériái ellen hathatósan védekezhetnék. Elmondom szí-

vesen ebbeli nézetemet is. Mert való igaz, hogy nem elég a bajra rámutatni csupán, hanem meg kell jelölni az orvoslási módot is.

Főlöleslegesnek tartom újból hangsúlyozni, hogy mi nem vagyunk ellenségei a munkásoknak.

Azt az elvet valljuk, hogy a társadalom egy nagy lánc, amely csak akkor felel meg rendeltetésének, ha mindegyik szeme ép, jó. A társadalom is csak akkor boldogul, ha minden rétege bizonyos jólétnek örvend, megelégedett. Ámde a társadalom egyetlen egy rétege, egyetlen egy tagja sem vindikálhat magának több nagy kiváltságot a többi fölött. És így, ha valaki elvállalt valamelyes kötelezettséget, munkát, nincs joga azt mindaddig félbehagyni, míg be nem tejezte. Mert hiszen a vállalkozó viszont felelősséget vállal azon tényezővel szemben, akitől a vállalatot kapta.

Brachiummal, önkénnyel semmiféle bajt szanálni nem lehet. A minduntalan föllépő sztrájk pedig egyoldalú, brachialis, önkényes eljárás. Ahhoz van joga minden munkás-

nak, hogy a maga munkabéréért oly magasra szabja, ahogyan neki tetszik. De ha már munkába lépett, köteles a törvényes felmondási időt, vagyis a szó és írásban elvállalt munkaidőt betartani. Ezért szükséges a sztrájk törvény. Nincsen továbbá joga egyetlen egy munkásnak sem ama munkástársakat a munkától visszatartani, azokat abban megakadályozni, akik munkába állani akarnak. Erre is okvetlen szükséges tételes, sankcióval ellátott törvény.

Az államnak kötelessége a polgárokat megvédeni a munkások önkénykedése ellen, valamint kötelessége a munkások érdekét is megvédeni.

Viszont azt is ki kell jelentenünk, hogy a mesterek, a munkaadók koránt sincsenek úgy szervezve, mint a munkások. Eljárásuk nem egyöntetű; a hány műhely, annyiféle az eljárás. Ugyanazért védtelenek, előkészületlenek a beálló sztrájk esetén.

Az ipar és kereskedelmi kamarák, az iparos egyesületek és társu-

Változatok.

A „Debrecen” számára írta: Zéta.

... Ujra megcsaltak. Az én bizodalman virágai mind itt hevernek a porban, letiporva; az én jóhiszeműségem nem egyéb letarolt mezőnél, lombjavesztett fánál, idealizmusomat szines köntöséből pőrre vetkőztette a durva valóság.

Künn esett a hó, az én lelkem pedig a tavaszban járt. Álmodtam, tágra nyitott szemekkel is. Azt hittem nincs igazuk az embereknek, mikor azt beszélik egymás közt, hogy tél van. Én rügybontó tavasznak hittem az időt, fűszeres illatu, langyos leheletű májusnak, melynek keblén ezer virág fakad...

Én csak a szívemmel láttam s hogy lomhán hullott a hó, úgy hittem, hogy valami pajkos fuvalom millió, meg millió szűzfehér labdarózsa szirmát hordja az ablakom alá, virágos pamlagául a sok küzdésben kifárad, elernyed gondolataimnak.

A szívemmel láttam az embert, a szívemmel, amely száz csalódnak tövisétől vérzett, vonaglott és a mig a rosztat siratta, hitte a jót mégis. És hitt a százegyediknek újra...

A hó e közben egyre hullott, tétovázó lassúsággal; az emberek pedig sáros saruik-

kak letapodták, mignem szűzfehérségét elveszté, salak, szenny lett belőle. És újra megcsalt az ember, akinek gyomra hangosabban korog, mintsem el tudná nyomni azt a szive dobogása. A korlátolt elme győzedelmeskedett az én lelkemnek tiszta, nemes sugallatok méhében fogant, szeretettel dajkált törekvésein.

Futottam járatlan utak göröngyös mesgyéjén, keresve az embert, aki vértetellen mellel rohan neki az igazak harcának s elbuktam a féluton, bele az ingoványokba, a képmutatás utvesztő iszapjába. És itt találtam meg az embert, az igazi embert, akinek minden esőpp vérét az önzés kergeti ereiben, akinek szívét vad indulatok tüze lobbantja lángra s akinek ajka az éhségtől reszket akkor is, ha gyomra jól van lakva.

S hogy itt vergődöm az értelmetlenség, a nemtelenség fertőjében, zsákmányra éhesen nyújtja felém polyp karját a bosszu, a megtorlás vigyorgó képű ördöge.

Valami álmok érzés környékezi meg a szívemet, valami diszharmonia zengi a lelkemben:

— Légy te is olyan, mint a többi. Fogat, foggal... A te álmaid csak csalóka, rengő délibábok. Minek futsz utánok te, az örök küzdés embere! Hazug a fény, ami kelet felől támad s törekvéseid szívárványhidja illanó színekből szőtt tünemény.

Esésemben megütöttem a fejemet s az ütés mezzaklatja agyvelőm minden porcikáját. És csodálatos, nekem mégis a szívem sajog, amely tele van mindenek felett megbékülő szeretettel. Hiába látom a kontárt, a mely durva anyagból akarja mását venni a minden bölcseségek, örök igazságok fényes arcának, hiába látom a tudományok hirdetőjét, a mint a szent könyvet csupán számolyul használja az embertársai hátán, romlásán való kapaszkodásra, itt a salakban, sárban nem fogja kővére hizlalni az én testemet semmi hatalom.

Minden erőmet megfeszítve feltápaszkodom, megrázom magamat s érzem, miként hull le rólam a hétköznapiság durva kérge. Valami szent rajongás vesz erőt a lelkemen. A másik pillanatban már a régi vagyok, szívárványszínekből szőtt álmok, gyűlölség nélkül való embere.

A százegyedik emberben csalódtam és tudok hinni a százkettedikben, aki eljövend.

És járom Ahasveros saruiban tovább, járatlan utak göröngyös mesgyéit, zugó erdők titkos mélyén megpihelve, érzem a küzdés gyönyörűségét s száz meg száz csalódások esőndes temetőjén keresztül nyargalva, az én bizalmam újra virágzásba borul, reményem új erőre kél.

És hiszem az embert, a jót, amelyre mégis rátalállok, aki valamikor mégis eljövend.

ROSE DEZSŐ

ékszerész

DEBRECZEN, Piac-utca, Hungária-kávéház mellett.

ALKALMI ajándékok nagy választékban

latok, támogatva az iparhatóság közegeitől, karöltve kell eljárniok a bérharc tulajdonos kivánalmaikkal szemben.

Ugyancsak erősen kell szervezkedniök a földmives, gazdálkodó bérlő és földbirtokos osztálynak is.

Adják meg a földmunkásoknak, amit a méltányosság, humanizmus diktál, de ha azok követelése oda irányul, hogy a földmivelő osztályt a tönkszélére hajtja, legyenek készek és álljanak résen a retorzió fegyverével. Ezt pedig csak erős, okos szervezet révén érhetik el. Az államnak itt is segédkezet kell nyújtani a gazdálkodónak.

Nem elég betegpénztárakat szervezni, munkástörvényt alkotni élet és balesetre, rokkantságra, de biztosítani kell ám a földbirtokos osztályt is, hogy arverejtékivel elvetett magot békésen tudja le is aratni, mert ugyan honnan veszen az a munkás kenyeret, ha egy mázsa gabonának az ára majdnem 30-40 koronára fog felszökni, mert parlagon hagyják a földet? Kétélű fegyver biz az, amely a megtámadottat, de a támadót is megsebzí.

A cseléd ügy is a csőd szélén áll. Erre is törvény kell. A gazda adjon jó, busás fizetést, kitűnő ellátást, rendes szállást a cselédnek, ámde a gazdát a cseléd önkénykedése, túlkövetelése ellen mi sem biztosítja. Törvényt kell alkotni, mely szerint egy cseléd, ha évente négyszernél többször vált gazdát, illetékességi helyére toloncoltassék, ha pedig helybeli, dologházba zárássék 40 napra.

A szolgálatkönyv, cselédkönyv kiállítása körül is nagyobb óvatossággal kell eljárni. A rendőri közeg évenként legalább kétszer vizsgálja meg a területen működő összes cselédség könyvét és sujtson le a rakoncátlankodókra.

Ha pedig a gazda a hibás, büntesse azt is.

Részesítse az állam jogvédelembe munkaadót és munkást egyaránt, mert oda lyukadunk ki, hogy lesznek munkások, de nem lesz munkaadó.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 24.

Ma is lassan folyik a tanítói javaslat részletes tárgyalása. Mégis a miniszter azt hiszi, hogy csütörtökön véget ér a javaslat tárgyalása, mert az ugynevezett veszedelmes paragrafusokon már átesett a Ház.

Ma a huszonegyedik szakasszal kezdődött a tanácskozás.

Csernoch János: Toldást ajánl a 2. szakaszhoz, mely szerint hitfelekezeti isko-

lába valláserkölcsei kifogás alá eső egyén nem választható meg tanítónak.

Domján Vazul: Az egyházak érdekében az egész 21-ik szakaszt ki akarja hagyni.

Vertán Endre előadó: Nem fogadja el az ellenindítványokat, még Goldis Lászlót sem.

Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter: Artim kifogásaira megjegyzi, hogy e szakaszban foglaltak nem újak, mert már az 1893-iki törvényben is benne foglaltatnak. Csernoch indítványát elfogadhatónak tartja. Nincs kifogása Goldis módosítása ellen sem.

Manojlovits János: Módosítást nyújt be a 22. szakaszhoz, hogy a fegyelmi hatóság döntését a közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya nyilvános ülésen vegye tárgyalás alá s határozza ellen a közigazgatási bírósághoz lehessen felebbezni.

Hoffmann Ottó Módosítást ajánl, hogy a miniszter köteles minden esztendőben jelentést tenni a Háznak a fegyelmi esetekről.

Goldis László: Módosítást ajánl, mely szerint a fegyelmi eljárást nem a főszolgabíró, hanem a közigazgatási bizottság egy tagja végzi.

Burdia Szilárd: Módosítást ajánl, mely szerint fegyelmi eljárás alá vonható az a tanító, aki saját hibájából kifolyólag nem tanítja kellő eredménnyel a magyar nyelvet.

Pop-Csicsó István: Kifogásolja azt, hogy a fogyasztási eljárás a közigazgatási bizottsághoz tartozik.

A szakaszokat némi módosítással elfogadják.

Egyház és iskola.

Egy püspök a debreceni katolikus templomnak. Nagyváradon a napokban hunyt el Winkler József vál. püspök. Végrendeletében, melyet tegnap bontottak fel, a debreceni római katolikus templom számára 500 forintos misealapítványt tett s a debreceni római katolikus szegények házának 400 forintos adományt juttatott

A debrecen—nyirbátori vasút és Szabolcs vármegye.

A szomszéd féltékenysége.

A holnai közgyűlés figyelmébe.

— április 25.

A jog- és pénzügyi bizottság azon határozata után, mellyel a kiépítendő debrecen—nyirbátori vasút számára 300.000 koronás segély megszavazását javasolja, feleslegesnek tetszik ugyan, mégis leközljük az ügy teljesebb megvilágítása céljából az alább következő cikket, mely egyik nyiregyházi lapban tegnap jelent meg s mely komoly veszedelemnek jelzi e vasút kiépítését.

A cikk így hangzik:

Komoly veszedelem fenyegeti Szabolcs vármegyét. Az a veszedelem, hogy a vármegyének egy jelentékeny részét elszakítják a vármegye testéből.

Egyik debreceni újságban olvassuk azt a hírt, hogy Debrecenben a polgármester és a sámsoni vasút érdekeltiségének képviselői a napokban bizalmas értekezletet tartottak. Ennek a bizalmas értekezletnek az eredménye, vagy talán tárgya egy beadvány, ame-

lyet a Hajdusámsontól Nyirbátorig tervezett vasut tervezői Debrecen városához intéztek. Ebben a beadványban kifejtik azokat az előnyöket, amelyek a vasut létesítéséből Debrecenre hárulnak, azzal, hogy Szabolcs vármegyének Hajdusámsontól, illetve Szabolcs vármegye szélétől Nyirbátorig, sőt azon túl terjedő részét egészen Debrecenhez csatolja.

Hogy mennyire értékelik ezeket az előnyöket a vasut tervezői Debrecen városára, az kitűnik abból, hogy Debrecenről nem kevesebb, mint kilométerenkint 10.000 korona, a 40 kilométeres vasutra tehát 400.000 korona hozzájárulást kérnek.

Hogy Debrecen város mennyire fogja értékelni a tervezett vasut előnyeit, megadja-e a kért 400.000 koronát, avagy csak 300.000 koronát ad, az a Debrecen dolga.

Ellenben, hogy ez a vasuti terv milyen károkat okozhat Szabolcs vármegyének, az már a Szabolcs vármegye dolga.

Maguk a vasut tervezői is erősen érzik azt, hogy a hajdusámsont—nyirbátori vasut létesítése nemcsak nem egyezik meg, hanem egyenesen ellentétes Szabolcs vármegye érdekeivel. Ugyannyira, hogy Debrecen városához intézett beadványukban már maguk is előre természetesen jelzik azt, ha Szabolcs vármegye mindent elkövet a tervezett vasutvonal kiépítésének akadályozására.

Ennek ilyen nyílt beismerése maga a legcsattanósabb bizonyíték a mellett, hogy a hajdusámsont—nyirbátori vasut és az azzal kapcsolatban állítólag tervezett szárnyvonalak Nagykálló és Érmihályfalva felé csakugyan komoly veszedelmet jelentenek Szabolcs vármegyére.

Ugy is van. A tervezők a vasutal, amely Nyiradony, Mihálydi, Gelse és Bogát mellett vezetnek Nyirbátorig, nem csak a vonal által közvetlenül érintett községeket, hanem az azokhoz közel eső Balkány, Szakoly, Kisléta, Nyirlugos, Nyirbéltek, Encsencs, Piricse és Pilis szabolcs vármegyei községeket akarják Debrecenhez csatolni. No meg természetesen Nyirbátort és a rajta tul levő községeket is.

Csak ezek az itt elsorolt szabolcs vármegyei községek több mint 125.000 katasztrális holdat jelentenek. Tehát Szabolcs vármegyének népesség tekintetében egy heted részét, terület tekintetében egy hatodrészt.

Ennyit fog elveszteni Szabolcs vármegye, ha ez a vasut megépül. — Mert, hogy el fogja veszíteni, az biztos. Előbb csak kereskedelmi, forgalmi tekintetben. Később — előbb vagy utóbb — közigazgatásilag is. Holt bizonyossággal megjósolható, hogy ennek a vidéknek a népessége teljesen Debrecenhez szokik s a vármegye székhelyét csak törvénykezési vagy közigazgatási dolgokban fogja felkeresni, tehát kénytelenségből, akkor is kerülő utakon, rossz vonatközeledéssel, lassankint annyira elszokik Szabolcs vármegyétől, annyira kivész belőle az összetartó-zandóság érzete, hogy mind n vágya és törekvése a Debrecenhez és Hajdúvármegyéhez való csatolása lesz. Akár csak Tiszapolgárnak Miskolcra és Borsodhoz.

Szabolcs vármegye aztán egy szép napon arra ébredhet, hogy az ujonnan létesített nyiradonyi járás „magasabb közigazgatási érdekből” Hajdúvármegyéhez csatoltatott.

Ezért komoly veszedelem a vármegyére ennek a vasutnak a terve.

A tervezők egy szellemes sakkhúzással igyekeznek fátyolt tartani Szabolcs vármegye és az érdekelt egyes községek látása elé. Azzal, hogy megszerezték a nagykálló—ermihályfalvi vasut előmunkálati engedélyét.

Es most elakarják hitetni azokkal, akik erre alkalmasoknak bizonyulnak, hogy a hajdusámsont—nyirbátori fővonalból szárnyvonalakat építenek Nyiradonytól egyfelől Nagykálló, másfelől Érmihályfalva felé, amelyek ezt a vidéket Szabolcs vármegye székhelyével is összekötik.

„HATTYU” GŐZMOSÓDA
VÖRÖSMARHTY-UTCA 2. SZÁM ALATT
KÉSZITI A LEGTISZTABB S LEGFÉNYESEBB MUNKÁT.

Amde a fátol nem elég sűrű. Mert aki ismeri és fontolóra veszi a vasutak igazgatásának mesterségeit, azok előtt hamarosan nyilvánvalóvá lesz az, hogy ezek a szárnyvonalak nem Szabolcsvármegye érdekeinek, hanem a hajdusámson-nyirbátori fővonal érdekeinek a szolgálatában lesznek. Nem Nagyállóban fognak keresni a vonatok számára csatlakozást, hanem Nyiradonyban Debrecen felé. Ezek a szárnyvonalak tehát nem, hogy előnyére, de még inkább hátrányára lennének Szabolcsvármegyének.

Ennél a kérdésnél közvetlenül és nagy mértékben érdekelve van Nyiregyháza város is.

Szabolcsvármegyének, Nyiregyháza városának, a nagyállói, nyirbátori, nyiradonyi járásoknak, valamint az érdekelt községeknek is valamennyinek — ha Szabolcsvármegyéhez tartozóknak tartják magukat, egyértelműleg kell állást foglalniok a hajdusámson-nyirbátori vasut ellen.

Még nem késő. De itt van a tizenkettedik óra. A vasut tervezői kecsesgető igérettekkel telt beadványaikat már benyújtották az illető községekhez hozzájárulásaik megszavazása iránt. Talán egyik-másik községben biztató reményeket is nyertek a kevésbé megfontoltak részéről.

Most kell ellene szegülni és elébe állani annak a veszedelemnek, amely a vármegyét egy vasutársaság anyagi céljai érdekében fenyegeti.

Az új nyiradonyi járás új főszolgabírájára is fontos feladat vár ebben a kérdésben. Hisszük, hogy ő is felismeri feladatának fontosságát és meg is felel annak.

Városháza és vármegye,

A városi levéltár új berendezése.

Koncz Ákos városi levéltáros jelentést tett a polgármesternek, hogy a levéltár szekrényei közül több használhatatlanná vált s azoknak száma ma már különben sem elegendő. A polgármester és a főjegyző intézkedtek a hiányok pótlása dolgában s egyúttal komolyan kezdenek foglalkozni azzal az eszmével, hogy a levéltárból az ott fekvő sok régi s így értéktelen aktákat kiselejtezzék.

A muzeum néprajzi tárgyal. A muzeum országos felügyelősége felhívta nemrég a debreceni városi muzeumot, hogy küldje fel hozzá mindazon néprajzi tárgyak jegyzékét, melyekkel a muzeum 1906-ban gazdagodott. Zoltai Lajos muzeumőr e jegyzéket, az egyes tárgyak vételárának, illetve értékének feltüntetésével, tegnap terjesztette be a tanácshoz, mely a jelentést még e héten felküldi az országos felügyelőséghez.

A nyomdakezelés új szabályrendelete. A városi-nyomda kezelésére nézve a város már negyedéve szabályzatot készített, mely a három évi próba után, a felügyelő-bizottság némely módosítása mellett, kitűnően bevált. A nyomda felügyelő-bizottsága ezek folytán elhatározta most, hogy az új szabályrendelet tervezetét ötven példányban kinyomatja s legközelebb betérjeszti tárgyalás végett a tanácshoz.

A hortobágyi fü. A hortobágyi fürdő, az annyira fölmagasztalt legelőanyagáról szomorú hír érkezett be tegnap. Farkas Bert mátai biztos jelentette a polgármesternek, hogy a fü a múlt hét két napján dühöngött szeles, hideg idő miatt valóságosan lefagyott s ma olyan állapotban van, hogy a jószágoknak alig van mit enniük.

Az 1849-iki debreceni országgyűlés emléke.

Országos képviselők Debrecenben.

A főiskola ünnepe.

— április 25.

(Saját tudósítónktól.) Lelkes és nagyarányú ünnepekre készül a főiskola ifjúsága. Nagy idők nagy eszméitől áthatva, ihletett lélekkel áldoznak a dicsőséges multnak.

Vasárnap folyó hó 28-án délelőtt leplezik le a vármegye, város előkelőségei és a képviselőház számos tagjának jelenlétében az oratóriumi emléktáblát.

Délután 5 órakor az „Arany Bika” dísztermében fényes műsorú díszközgyűlést tart a M. I. T., melyen dr. Nagy György, a lelkes, lángszavu ifjú képviselő, az orsz. Kossuth szövetség elnöke tart ünnepi beszédet. A kiváló költő, Szabolcska Mihály alkalmi költeményt olvas fel.

Az ünnepélynek nagy vonzóereje lesz Zilahyné S. Vilma ur-asszony ének száma, aki az ő ismert ragyogó művészetével fogja gyönyörködtetni a közönséget. A Magyar testvérek kedvelt, kitűnő zenekara nyitányt játszik. Azonkívül szavalat és a „Főiskolai Énekkar” éneke fogja gazdagítani az amugy is fényes műsort. Az ünnepekre számos országgyűlési képviselő fog lejönni.

Debrecen városának hazafiságáról ismert közönsége bizonyára emelni fogja az ünnepély fényét, annyival is inkább, mert az ünnepély tisztá jövedelmének fele a Petőfi-ház javára megy. Jegyek előre válthatók Csáthy Ferenc urnál. — Páholy 8 kor. I. hely 2 kor. II. hely 1 kor. Allóhely 50 fillér.

A város rendkívüli közgyűlése.

A kitűzött tárgysorozat.

— április 25.

Jeleztük tegnap azon ügyeket, melyeket a 26-iki rendkívüli közgyűlés előreláthatóan tárgyalni fog. A polgármester tegnap adta ki a hiteles tárgysorozatot, melyen az általunk említett ügyeken kívül az építkezési s a városszabályozási tervezet is szerepel. E két tárggyal együtt a közgyűlés elé akkora munkaanyag kerül, amelyet egy nap alatt aligha lesz képes letárgyalni.

Itt adjuk különben szövegint a végleges megállapított tárgysorozatot:

1. Névszerinti szavazás a Könyök-utcai 7. és 9. számú telkek elidegenítése felett. (Első ízben). (Vecsey Imre).

2. Névszerinti szavazás özv. Berger Jenőné tulajdonát tevő a Széchenyi-utca végén, a külső vásártéren, a honyéd lovaslak-tanya mellett fekvő telkeinek megvétele felett. (Első ízben). (Vecsey Imre).

3. A városi villamos művek kiépítése és felszerelésére a Ganz és Társa vállalkozó céggel kötendő szerződés. (Dr. Tóby Elek).

4. Vizvezetési szabályrendelet tervezet. (Varga Károly).

5. Vizdíjszabályzat tervezet. (Varga Károly).

6. Csatornázási szabályrendelet tervezet. (Varga Károly).

7. A város általános szabályozásának tervezete. (Dr. Tóby Elek).

8. Építkezési szabályrendelet tervezet. (Dr. Tóby Elek).

9. A Debrecen-Hajdusámson helyi érdekű vasut-társaság kérelme, ezen vasut vonal tovább kiépítéséhez hozzájárulás megszavazása iránt. (Vecsey Imre).

Itt jegyezzük meg, hogy a közgyűlés, melyen a főispán fog elnökölni, holnap délután 3 órakor kezdődik.

Kossuth-szobor Debrecenben.

A közös bizottság megalakítása.

Az alapokat egyesítették.

— április 25.

(Saját tudósítónktól.) A Kossuth szobor-bizottság tegnap délután 6 órakor, Komlóssy Arthur elnökle mellett nagy érdeklődés mellett megtartott ülésén elhatározta, hogy az eddig gyűjtött 32 ezer koronát városi kezelésbe adja, a város által megszavazott összeget egyesíti s hogy a közgyűlés által kiküldendő közös nagybizottságba tizenkét tagot küld ki.

Az ülésről alábbi részletes tudósításunk szól:

Jelen voltak az ülésen Komlóssy Arthur elnökle mellett dr. Bakonyi Samu országgyűlési képviselő, Kardos Albert, Jeney Miklós, Király Gyula, Kovács József polgármester, dr. Magoss György, dr. Tüdős János, Szilágyi Imre, Bészler Károly, Csáthy Ferenc, dr. Boldisár Kálmán, Tóth Béla bizottsági pénztárnok, Márton Imre, Mendelovits Lajos, Jánosi Zoltán, Varga Károly tb. tanácsnok, Papp László, Gyürky Sándor, dr. Körössy Kálmán.

Jeney Miklós, a társadalmi szobor-bizottság jegyzője mutatta be az április 13-án tartott ülés jegyzőkönyvét, melynek tartalmát a közönség már ismeri. Majd ugyanő felolvasta a Komlóssy Arthur elnökle mellett 1894 óta máig működő bizottság jelentését, melynek anyagi része szerint a társadalmi gyűjtés eddig 32,698 korona 76 fillért hozott 1907 január elsejéig a szobor céljára.

A jelentés felolvasása után Komlóssy Arthur elnök ismertette röviden a városi közgyűlésnek azon régebbi határozatát, melylyel százezer koronát szavazott meg a szoborra. Ez összegből ma 52,000 korona áll már rendelkezésre. Majd ismertette az egyesült nagybizottság megalakulásának történetét.

A társadalmi uton gyűjtött összeg mikénti felhasználása, illetőleg kezelése dolgában indult meg ezután a tárgyalás. Az első kérdés az, hogy feloszljon-e a társadalmi bizottság, illetőleg egyesüljön-e a város kiküldöttivel közös bizottsággá, a másik, hogy miképpen kezeltesék az összegyűlt pénz?

Boldisár Kálmán dr. indítványozza, hogy a 32,000 koronát adják át a városi tanács kezelésébe s küldjön ki a bizottság néhány tagot azon célból, hogy ezek majd a törvényhatósági bizottsági közgyűlés által alakítandó nagybizottságban is tagságot nyerjenek.

Dr. Tüdős János azon pótlást ajánlja, hogy mivel a város 100,000 koronás adománnyal egy monumentális emlékmű létesítését tette lehetővé s miután a társadalom

Aki vászonszükségletét olcsón akarja beszerezni, keresse fel a szolid elveiről nevezetes

Új vászonüzlet

KLEIN és GELBMANN céget

Piacz-utca 24., (Kistemplmmal szemben).

Nagy választék női fehérneműekben.

teljes lelkesedéssel óhajt részesedni e nemes cél véghezvitelében, ezen indoklás alapján óhajtja a társadalmi bizottság a végleges szoborbizottság megalakítását s abban való részvételét.

Boldisár Kálmán hozzájárul ez indítványhoz, mely tulajdonképpen pusztán előzménye az ő javaslatának. A bizottság aztán egyhangulag elfogadta ez indítványt, elhatározta tehát, hogy a gyűjtött összeget s az ezután beérkező adományokat beszolgáltatja a tanácsnak.

Bakonyi Samu dr. hozzájárul a javaslatához, annál inkább, mert látja, hogy a rég kitűzött nagy cél a megvalósításhoz közeledik. Azon reménységnek óhajtana kifejezést adni, hogy a szobor létesítésének ügye most már nagy lépésekkel fog előre haladni s hogy a város, mely most a nagy ügynek pátrónusa lett, igyekezni fog a cél mielőbbi megvalósításán.

Ezután elhatározták, hogy a közös nagy bizottságba a következő tizenhét tagokat küldik ki: Komlóssy Arthur, dr. Bakonyi Samu, Tóth Béla, dr. Tüdös János, Jánosi Zoltán, dr. Boldisár Kálmán, Jeney Miklós, Csáthy Ferenc, Mendelovics Zoltán, dr. Kardos Albert, Papp László, Márton Imre, Gyürky Sándor, Than Gyula, Szilágyi Imre és Kőrössi Kálmán.

Komlóssy elnök kijelentette végül, hogy dr. Varga Lajos törvényhatósági bizottsági tag 78 korona 08 fillér összeget, mint gyűjtésének eredményét, legujabban beszolgáltatott a bizottsághoz. Ez összeget a bizottság szintén a városi tanács kezelésébe adta át. A bizottság összes jegyzőkönyveit, gyűjtőiveit, mindennemű irományait átadja a pénzüsszeggel egyidejűleg a városhoz. Maga a bizottság, mely társadalmilag oly buzgó munkásságot fejtett ki, ezzel feloszlott.

Kardos Albert dr. indítványára, végül Komlóssy Arthur elnöknek, Bakonyi Samu dr. főjegyzőnek és Tóth Béla pénztárnoknak meleg köszönetet szavazott lelkes fáradozásukért.

A ülés ezzel hét óra után pár perccel véget ért.

A csendőrkerületi parancsnokság tisztikara.

A Debrecenbe helyezett csendőrtisztek névsora

A parancsnokság területi hatásköre

— április 25.

(Saját tudósítónktól.) Mához egy hétre kezdi meg működését a debreceni VIII. számú csendőrkerületi parancsnokság, melynek felállítását még a Széll-kormány idején határozta el az országgyűlés. A parancsnokság révén Debrecen nem kicsinylendő újabb súlyt nyert, mert oly terület csendőrhathóságainak válik gócpontjává, amely terület Ugochsától le Aradmegye déli részéig terjed.

A debreceni csendőrkerületi parancsnokság hatásköre, a legutóbb módosított s most már végleges megállapítás szerint Hajdu-, Bihar-, Szabolcs-, Szatmár-, Ugocha-, Csanád- és Aradmegyékre, tehát összesen hét vármegye területére terjed ki. Legészakibb szakaszai a debreceni és nyiregyházi, legdélibbek az aradi és orosházi szakaszok lesznek. A parancsnoksághoz beosztott legénység e hét végén s a jövő hét elején vonul be Debrecenbe, hol úgy a legénységet, mint a parancsnokság hivatalait teljesen átalakított helyiségek várják.

A honvédség rendeleti közlönye tegnap jelenti azon tisztí kinevezé-

seket s áthelyezéseket, amelyekkel az új kerületi parancsnokság tisztikarát szervezték. E részint királyi, részint miniszteri személyi intézkedések a következők:

A király — mint ezt már hetekkel ezelőtt jelentettük — a debreceni csendőrkerület parancsnokává zolovai Nagy Gábor ezredest, a VII. számú csendőrkerület eddigi parancsnokát, parancsnok helyettesévé somlyói Szilágyi Ödön őrnagyot, a VII. számú csendőrkerület eddigi másodtörzstisztjét nevezte ki.

A honvédelmi miniszter, a belügyminiszterrel egyetértőleg Jakab Sándor III. számú csendőrkerületbeli századost, debreceni szárnyparancsnokot a debreceni csendőrkerülethez pótszárnyparancsnokká nevezte ki. Ugyancsak a miniszter megbízta Benze Bálint VI. kerületbeli századost, eddigi pécsi szárnyparancsnokot a debreceni parancsnoksággal a másodtörzstiszti teendőkre ideiglenes végzésével, Löcherer Andor VII. kerületi hadapród tiszthelyettest a debreceni kerülethez való áthelyezés mellett a nagyszalontai, Todorcsk Lajos VI. kerületbeli tiszthelyettest a debreceni kerülethez való áthelyezés melletti az orosházi szakasz ideiglenes vezetésével.

Áthelyezte a miniszter a debreceni kerülethez Kricsfalusy Ferenc III. kerületbeli főhadnagyot nyiregyházi szakasz parancsnokká, Rozsnyay Béla VI. kerületbeli főhadnagyot, eddigi zalaegerszegi szakaszparancsnokot a kerület törzséhez Debrecenbe, szentléleki Hajdó Márton V. kerületbeli hadnagyot, eddigi orosházi szakaszparancsnokot kerületünknek aradi szakaszához, Berényi Ferenc IV. kerületi hadnagyot kerületünk szatmári szakaszához parancsnokká s végül Lázár Sándor IV. kerületbeli számvivő századost, számvivősségi vezetőt ugyanezen minőségben a kerület törzséhez Debrecenbe.

Az állomásaikon meghagyott tiszteken kívül ime ezek a debreceni új csendőrkerület új tisztjei.

Színház.

Műsor.

Csütörtök: „Milliárdos kisasszony” operette. Püspöki Rózi felléptével. (A).

Péntek: „Utazás a föld körül 80 nap alatt” látványosság. (B).

Szombat: „Utazás a föld körül 80 nap alatt” látványosság. (C).

Vasárnap: d. u. „Madarász” operette.

Vasárnap: este „Utazás a föld körül 80 nap alatt” látványosság.

* **A Gül baba** került színre tegnap este. Zilahyné nagy sikerrel játszotta a diákot, Zsigmondy Anna nagyon tetszett, mint Leilla. Második felvonásbeli énekszámát igen csinosan adta elő. Pompás, eredeti alakítás volt Ligeti Lajos háremőre s igen ügyes volt László Aranka, aki az e fajta szerepekben határozottan elsőrangú.

* **Püspöki Rózi fellépte.** „A milliárdos kisasszony” mai előadása keretében lép fel Püspöki Rózi, Nasa szerepében. Fellépése iránt nagy az érdeklődés. Az operette többi szereplői maradnak a régiiek.

* **A színházi-bizottság ülése.** A város színházi-bizottsága ma délután 3 órakor, Kovács József polgármester elnökle mellett ülést tart, melyen Zilahy Gyula színgazdátónak a tagok szerződéséről szóló jelentését s a színház folyó ügyeit tárgyalja.

A Hortobágy hasznosítási ügye.

Kisbizottságot küldtek ki.

A hasznosítási bizottság ülése.

— április 25.

(Saját tudósítónktól.) A Hortobágy hasznosítási kérdésének tanulmányozására kiküldött bizottság tegnap délután 4 órakor ülést tartott, melyen a nagyfontosságú kérdést alaposan megvitatták, elhatározta, hogy a kérdés teljes és alapos tanulmányozása céljából albizottságot küld ki, mely annakidején kidolgozandó jelentésben ad felvilágosítást a kérdés minden részletéről.

Az ülésről szóló részletes tudósításunk itt következik:

Jelenvoltak az ülésen: Kovács József polgármester elnökle mellett Vecsey Imre főjegyző, Aczél Géza főmérnök, Dóczy Emil dr. alügyész, Márton Imre, Juhász Ignác, Polgár Bálint, Király Gyula tanácsnok, Kertész István, Szentesi János, Kertész János, Varga Károly tb. tanácsnok, Váczy János, Dr. Tüdös János.

Kovács József polgármester megnyitván az ülést, bejelenti, hogy három bizottsági-tag kimentette elmaradását s hogy meghívta a tárgyalásra a kulturmérnökséget.

Király Gyula tanácsnok azzal kezdi, hogy a hasznosítás kérdése körül már egész irodalom fejlődött ki. Három konkrét javaslattal áll szemben a bizottság. Az bizonyos, hogy a gazdáknak előterjesztett javaslata a kulturmérnökség véleményével mindenképen egyezik.

Juhász Ignác úgy véli, hogy ezen az ülésen nem lehet érdemben tárgyalni. Csatlakozik Márton Imrénnek azon javaslatához, hogy az újabb terveket adják ki egy szűkebbkörű bizottságnak, teljes és alapos tanulmányozás céljából. Ez a bizottság, mint Márton Imre helyesen fejtette ki, részleteiben is letárgyalja a kérdést s terjedelmes jelentést nyújt be a nagybizottsághoz.

Király Gyula nem helyesli ez indítványt.

Szentesi János szerint a gazdákat mindig leszavatták e kérdésben. Csatlakozik a Juhász indítványához, csak azt kéri, hogy e szűkebbkörű bizottságban ugyanannyi tag legyen a gazdák, mint a nem gazdák köréből.

Kovács József polgármester arra figyelmezteti a bizottságot, hogy a bizottságnak a közgyűlés határozata szerint egyenlő arányban kell megalakítania kisbizottságot a gazdák s nem gazdák köréből. Nem zárkózik el a kisbizottság kiküldetése előtt, de a kérdést annál inkább komolyan tárgyalandónak tartja, mert eldöntésétől a város erkölcsi s anyagi érdeke függ.

Aczél Géza szerint a tanácsot nem lehet a kisbizottságból kihagyni. Majdnem ugyane véleményen van Juhász Ignác is, ki szerint a kisbizottság úgy lesz helyesen megalakítva, ha a gazdaközönség s a törvényhatóság részéről ugyanannyi tag fog szerepelni benne. A tanács részvétele felesleges, mert az ügy ugyanis a tanácson keresztül megy a közgyűlés elé.

Kovács József polgármester tiltakozik az ellen, hogy gazdák és nem gazdák között különbséget tegyenek. Aczél Géza újból azt hangsúlyozza, hogy a tanácsnak képviselve kell lennie a bizottságban.

Szentesi János örömet fejez ki azon, hogy a békés elintézésre kilátás van.

Márton Imre kialakultnak látja azon

véleményt, hogy egy kisbizottság minden-
esetre kiküldendő. O sem helyesli a gazdák
közti megkülönböztetést. Ugy lesz helyes,
ha egyenlő számmal lesznek bent a gazdák
s más közgyűlési tagok.

Juhász Ignác szerint itt a város s a
gazdák szemben állanak egymással. E két
fél érdekeit össze kell egyeztetni. Kertész
István szerint a városban az az általános
óhajtás, hogy a Hortobágy közlegelő maradjon.
Juhász Ignác még arra utal, hogy a
kisbizottságnak nem szabad most konkrét
utasítást adni. — A polgármester szerint ez
viszont nem lehetséges. Annyit legalább is
ki kell mondani, hogy a kisbizottság az
állattenyésztés érdekeit gondosabban köteles
tanulmányozni.

A bizottság ezután számos felszólalás
után a kisbizottság elnökévé Kovács József
polgármestert, elnöködjé Varga Károly tanácsnokot,
tagokul Márton Imrét, Király Gyulát,
Juhász Ignácot, Aczél Gézá és Tüdös Jánost,
a gazdák részéről Szentesi Jánost,
Polgári Bálintot, Kertész Jánost, Polgári
Józsefet és Riekl Antalt választották meg.
Az ülés ezzel 6 óra előtt véget ért.

Lawn-Tennis CZIPÓK

nagy vá-
lasztékban

Michelstädter Utóda
Mandel-Lipótnál, 386

Hirek.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadó-
hivatala Arany János-utca 2. (Hungária
épület), földszint, a Kereskedelmi oszarnok
.. .. lépcső-folyosóján. Telefon 412

Szociálisták tüntető felvonulása.

Az asztalossztrájk és a rendőrség.

— április 24.

(Saját tudósítónktól.) Az asztalossztrájk
kudarcaiból kifolyólag tegnap tüntető fel-
vonulást rendeztek a debreceni munkásoknak
szociáldemokrata-párti tagjai.

A felvonulással tüntetni akartak a mun-
kások a rendőrség ellen, melynek veze-
tője, Végh Gyula főkapitány feloszlatta a
sztrájkanyát.

Este 8 óra fele több száz szociálista
csoportosult a Piac-utcán s lassan, nem rend-
szeres, zárt sorokban, csak úgy sétálva
a kistemplom előtt rázendítették a Marsail-
lesre. Egyébként erősen abeugoltak is.

A tüntetőket nagy közönség nézte vé-
gig. A rendőrségnek jelentés tétellett az eset-
ről. A központról a rendőrtartalék 12 embere
vonult vonult ki egy biztos vezetése alatt,
akik is felszólították a munkásokat távozásra.

Vágó Béla szociálista párttitkár a Riesz
cukrászda előtti lócáról beszédet intézett a
munkásokhoz, kérve azokat, hogy ne csi-
náljanak zavarokat s oszoljanak szét. Ami
meg is történt s a tömeg szépen szétoszlott.
Itt jegyezzük meg, hogy hír szerint az
asztalos mesterek még egyszer megkísérlik
a békés kiegyezést s legközelebb gyűlést fog-
nak tartani.

— **Személyi hír.** Vavratik Ákos dr.
kolozsvári tudományegyetemi tanár tegnap
Debrecenben időzött.

— **Kinevezés.** A honvédelmi minisz-
ter Józsa Vince debreceni 3-ik honvédegya-
logezredbeli fegyvermestert főfegyvermesterré
nevezte ki.

— **Bakonyi Samu Debrecen-
ben.** Bakonyi Samu dr., a II. kerü-
let népszerű orsz. képviselője ismét
Debrecenben időzik. Bakonyi teg-
nap részt vett a függetlenségi párt
értekezletén s a Kossuth-szoborbi-
zottság ülésén.

— **Jablonovszky kiküldöttje a Hor-
tobágyon.** Jablonovszky József, a m. kir. ro-
vartani állomás igazgatója leküldötte a múlt
héten Bakó József adjunktust, hogy a Hor-
tobágyon a sáska által veszélyeztetett része-
ket vizsgálja meg. Bakó három napon át
folytatta megfigyeléseit, melyeknek aránylag
kedvező eredményéről tegnap Kovács József
polgármesternek is jelentést tett. A kikül-
dött adjunktus tegnap utazott vissza a fő-
városba.

— **A városi főügyész nevenapja.**
Magoss Györgynek, a város népszerű fő-
ügyészének tegnap volt a nevenapja. A ta-
nács tagjai ez alkalomból kivétel nélkül meg-
jelentek a főügyésznél, kit különben a kö-
zönség minden rétegből elhalmoztak név-
nap-i üdvözlésekkel.

— **Debreceni gazdák bankja.**
Megirtuk nemrég, hogy a debre-
ceni gazdaközönség színe-java 600000
korona alaptőkével takarékpénztárt
óhajt létesíteni. Mint most értesü-
lünk, a részvények nagy része már
nevezve van s az új bank „Deb-
receni Gazdák Takarékpénztára”
címen már augusztus elsején meg-
kezdte működését. A bank alapítói
a következők: Ifj. Kertész János,
Harangi Sándor, Bányay Péter, Ker-
tész Imre, Györfi István, Kertész
László, Varga Imre, Kertész István,
Draveczy Sándor, Radákovics Géza,
Király Gyula, Kertész Mihály, Györfi
István, Dr. Kovács József, Dr. Varga
Emil tb. főorvos, Parti Ferenc ke-
reskedő, Nagy Gyula városi tiszt-
viselő, Kiss Lajos, Nagy Sándor. —
A részvények jegyzésének befejezése
után, mely a jövő héten fog meg-
történni, már május elsején meg is
alakul a részvénytársaság. A gaz-
dák takarékpénztára a banküzlet
valamennyi ágával foglalkozni fog.

— **Kauffmann Pali hangversenye.**
Kauffmann Pali, a debreceni születésű tíz
éves hegedűvirtuóz szombaton és vasárnap
hangversenyt tart a Bika szálloda diszter-
mében. A hangverseny műsora elsőrangú
klasszikusok műveiből lesz összeállítva.

— **Ülés az ipartestületnél.** A szoba-
festő és mázoló mesterek csütörtökön e hó
25-én délután az ipartestület termében fog-
nak ülésezni. Ez ülésen a folyó ügyek a
nyernek elintéztést.

— **A kistemplom lebontása.**
Tikos Imre városi mérnök, Széll
Géza ácsmester és Bardócz András
rendőrbiztos megvizsgálták az ala-
posan megrongált Kistemplomot s
konstatálták, hogy a templomban
való tartózkodás ma életveszélyes.
A református feyháznál ez alka-
lomból újra felmerült az a régi terv,
hogy lebontsák a Kistemplomot s
helyébe új, nagyszabású és diszes
új templomot emeltesse. — Az új
templomot régebben a Széchenyi-
utcai paplak helyére tervezték. A
kérdéssel a ref. egyháztanács leg-
közelebb foglalkozni fog.

— **Öngyilkosság.** A debreceni királyi
ügyészséghez érkezett szűkszavú távirat sze-

rint özv. Kovács Gáborné ma Hajdunánáson
felakasztotta magát. Az ügyészség a kért
temetési engedélyt ugyancsak sürgőnyileg
engedélyezte.

— **A konyári-fürdő új vendéglőse.**
A konyári-fürdő vendéglőjének bérletét Ar-
vay Árpád volt debreceni főpincér kapta
meg, aki mindenképen azon lesz, hogy
a fürdő továbbra is kedvelt szórakozási
helye maradjon a közellakó közönségnek.

— **Nyarálók a kisvasuti menet-
rend ellen.** A helyi vasut új nyári
menetrendje ellen nemcsak a város-
lakó, de főleg a Nagyerdőn nyaraló
közönségnek vannak kifogásai. A
vasuttársaság a reggeli vonatok dol-
gában még szűkebbkeblűen járt el
az idén, mint a múlt években. Most
pedig az a helyzet áll elő, hogy az
indulásra fél 7-től háromnegyed 8-ig
egyetlen közbeeső vonat áll e célra a
közönség rendelkezésére és pedig úgy,
hogy előbbtől számítva csak 40 perc,
utóbbtól számítva 33 pernyi időköz-
ben közlekedik a kisvasut csak. Hát
ez arbszurdum! A legforgalmasabb
ez az idő, amikor a nyaraló helyek-
ről a gyermekeknek kisvasuton kell
bejárnni az iskolába. Reggel el van
zárva teljesen 52 pernyi ideig a vá-
rosi lakosság a nagyerdőttől, miután
reggel 6 órától 7-ig egyáltalán nincs
közlekedés. Már pedig hivatalnok ekkor
szivhatna egy kis jólevegőt, ekkor
vehetne fürdőt. — Mint értesülünk
az erdőn nyaralók beadványban
fogják kérni a tanácsot, hogy intéz-
kedjék a kisvasut igazgatóságánál e
lehetetlen és méltánytalan helyzet
megszüntetése tárgyában.

— **Eltűnt kis leány.** Bartha Eszter,
13 éves leány tegnap délután eltávozott
szüleinek a Homokkert II. járás 220. szám
alatti lakásáról. Édes anyja kérésére a rend-
őrség elrendelte körözését.

— **Nyugalomba vonult rendőr.** A
debreceni rendőrség egyik legrégebb
tagja, Balogh Zsigmond 96. számú rendőr
volt. Balogh, aki rendszeren a főkapitányság
épülete előtt teljesítette szolgálatát, meg-
bizható, kipróbált ember volt. Az utóbbi
időben sokat betegeskedett az öreg rendőr s
így nem birt nehéz kötelességének eleget
tenni. Ő maga kérte a jól megérdemelt
nyugdíját.

— **Ha olosón akar vásárolni férfi
kalapot, nyakkendőt, inget, saját érdekében
látogassa meg a Nyakkendő király uri divat
üzletét. Cégvezető Rózsa Lajos.**

— **Ügyes varró leányok és tanuló
leányok főlvetetnek Széchenyi-utca 49. sz. a.
varrodában.**

— **A „Tarka szinpad” előadásai a
Bikában 1907 május hó 16 án kezdődnek és
szeptember 2-ig tartanak. Ez időtartamra
20 darab bérletet boosájtok ki. A bérlet
jegyek mindennapi belépésre és az elsőrendű
helyre szólnak. Egy bérletjegy, amely 150
korona értéknek felel meg, 75 koronáért
váltható Schwartz D. pipa-üzletében. Tisz-
telettel Sarkadi Vilmos igazgató.**

x **Legszebb sétabot ujdonsá-
gok Mentze Henrik áruházában
Kossuth-utca 4. szám alatt.**

x **2 éves, gyökerez (porbujtás) bor és
csemege szőlővesszők kaphatók Csanak Jó-
zsefnél.**

x **Könyvkötészeti és díszmunkák,
u. m. könyvkötések, plüss, bőr, papír és más
keretek, dísz dobozok fényképesek részére,
cartonok, passepartoutok és tableaux, leg-
jutányosabban és finom, izléses kivitelben
Antalfy Ferenc könyvkötészetében készülnek
Piac-utca 31., a Városházzal szemben.**

x Férfiaknak nélkülözhetetlen a „Janus“ öngyújtó készülék darabja 2 korona. Mentze áruházában Kossuth-u. 4. szám.

FERENCZ JÓZSEF *tesztíviz*
évtizedek óta elismert páratlan hashajtószer 4

Távirat és telefon.

Interpellációk a Házban.

Budapest, április 24. A képviselőház mai ülésének végén Buza Barna az osztály-sorsjegyek elárúsításánál gyakorlatban levő visszaélések miatt interpellált. Wekerle Sándor, mint pénzügyminiszter kijelenti, hogy a visszaéléseket meg fogja torolni. A Ház Wekerle választát tudomásul vette. Végül Nagy György terjesztette elő interpellációját azért, mert a budapesti egyetemen a román irodalomtörténet kizárólag román nyelven adják elő. A Ház az interpellációt kiadta a kultuszminiszternek, amire az ülés fél négy órakor véget ért.

Alkotmány biztosítékaink.

Budapest, április 24. Illetékes helyről vett értesülés szerint a közgazgatási bíróság hatáskörének kiterjesztéséről és a Kuriai bírászkodásról szóló törvényjavaslatok már készen vannak. Andrassy és Güntner miniszterek már a jövő hét folyamán a Ház elé terjesztik azokat. E törvényjavaslatokkal a kormány beváltja alkotmány biztosítéki igéreteinek egy részét.

Pártértekezletek.

Budapest, április 24. A függetlenségipárt ma esti értekezletén, melyen Kossuth Ferenc elnököt, a vasutberuházási törvényjavaslatot tárgyalták le és fogadják el. Az értekezleten Batthyány Tivadar gróf meginterpellálta Kossuth Ferencet Brankovich szerb pátriárka ügyében. Kossuth kijelenti, hogy a miniszterelnök az ügyet véleményadás végett áttette a kultuszminiszterhez s majd csak a vélemény beérkezése után fog dönteni. Az értekezlet ezután véget ért.

Az alkotmánypárt Széll Kálmán elnöklété alatt ugyancsak ma tartotta értekezletét, melyen a vasuti beruházási javaslaton kívül, a saskairtásról szóló törvényjavaslatot is elfogadta.

Kitüntetések a koronázási évforduló alkalmából.

Budapest, április 24. A koronázási évforduló alkalmával Kossuth, Günther, Jekelfalussy, Zichy gróf és Josipovich minisztereket, továbbá Justh Gyula házelnököt a király v. b. t. rangra emeli. Ugyanez alkalommal nagyobb kitüntetésben részesülnek Rakovszky és Návay alelnökök, Sztényi, Tóth és Popovics államtitkárok is.

Szanatóriumba zárt történetirő.

Budapest, április 24. Városszerte kinos feltűnést keltett az a való hír, hogy Schönhardt Gyula dr. neves akadémikust és történetirőt családjá szanatóriumba záratta. A sajnálkozást fokozza még az a körülmény is, hogy Schönhardtot a muzeumok és könyvtárak országos tanácsának főtitkárává szemelték ki. az eset úgy tudódott ki, hogy Schönhardt levélben kérte meg jóbarátját Abrányi Emilt, hogy a szanatóriumból szabadítsa ki.

Földrengés és hamueső.

Valparaiso, április 24. Még mindig heves, vulkánikus földrengések észlelhetők. — A Chile déli részén fekvő Valdivia városban sűrű hamueső hullott alá.

Szerelmi dráma.

Budapest, április 24. Lichtmanovics József fűszerkereskedő segéd ma 6 revolverlövéllyel súlyosan megsebesítette volt kedvesét, Kontsál Juliánna 18 éves eselédleányt. A merényletet a leány hűtlensége miatt követte el, a Mária-utca 10-ik számú háza előtt.

Nyári Rudi és neje Budapesten.

Budapest, április 24. Nyári Rudi soproni cigányprimás és neje, Festetich Vilma grófné ma ideérkeztek. — A Rémi szálloda azon szobáját bérelték ki, melyben annak idején Rigó Jancsi lakott az 6 chimai hercegnőjével. — A szálloda előtt állandóan a kíváncsiak nagy tömege tolong.

Öngyilkosság a gyógyszerárban.

Budapest, április 24. Wellisch György droguistasegéd ma reggel a Török-féle gyógyszerárban öngyilkossági szándékból morfiumot ivott. Azt mondotta, hogy azért akart öngyilkos lenni, mert szülei elhaltak és a bánatot nem bírta. Súlyos belső sérüléseket szenvedett. A mentők a Rókus-kórházba szállították.

Wölfling Lipót válópöre.

Páris, április 24. Wölfling Lipót válópöre neje ellen folyamatban van. A békéltetési kísérleteket a törvény által előírt módon Genfben eszközölték. A békéltetésnek nem volt eredménye.

A pestis.

Madrid, április 24. Egy estilap jelentése szerint a kartagenai főkapitány arról értesítette a hadügyminiszteriumot táviratilag, hogy Kartagénában a pestis pusztit és hogy 3000 beteg fekszik a kórházakban.

**VILÁGHIRŰ
BORSALINO
KALAPOK
FEKETÉNÉL.**

Törvénytörés.

§ Uj törvénytörési aljegyző. Az igazságügyminiszter Fülöp Károly debreceni kir. törvénytörési joggyakornokot ugyane törvénytöréshez aljegyzővé nevezte ki.

§ Tóth Béla sajtópöre. Fővárosi tudósítónk jelenti: A nemrég elhunyt kiváló író, Tóth Béla sajtópörét kellett volna tegnapi tárgyalnia a bíróságnak. A pör Nákó Sándor gróf, fiamei kormányzó beigtatása körül felmerült incidensből keletkezett, amiből aztán sértő hírlapi vita fejlődött ki Tóth Béla és Zboray Aladár között. Tóth Béla egy sértő cikk miatt sajtópört indított Zboray ellen. Ennek eredményét azonban már nem érthette meg, mert az élők sorából elszólította őt a halál. Így panaszos nem lévén, Szepessy bíró tanácsos ma Zboray ellen megszüntette az eljárást.

Kiadja: a „Debreczen“ Hirlapkiadó
Vállalat Részvénytársaság.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre **3 korona**. Megrendelhető Arany János-utca 2. szám, Hungária épület, földszint 2. ajtó.

NYILT-TÉR.

50 korona heti fizetés

vagy legmagasabb jutalék mellett minden helységben házalók és képviselők keresetnek alumínium-tárgyak és felirat-táblák eladására. Jó mellékfoglalkozás is. Árjegyzék és minták ingyen. Szakértelem nem szükséges.

Hruby Antal, Müglitz, Morvaország.

„EDISON“ VILLAMOS SZÍNHÁZ.
(Szuchán-féle)

Batthyány-utca I. sz. alatt.

Április hó 25-től április hó 30-ig
naponta délután 3 órától este 7 óráig
egészen új képek láthatók óránként
mindig változatos műsorral.

Műsor:

Jézus élete és halála (17 képben színezve).

Pierrott szerelme (látványosság).

Aladin és csodalámpája (mese).

Képek Afrikából.

II. Rákóczy és bujdosó társai hamvainak temetése.

Kirándulás a Niagara vizeséhez.

Vendetta (olasz verboszu).

Vetélytársak.

Alpesi katasztrófa.

Reggeli mulatság.

Jégszállítás.

A cilinder.

Tengeri fürdőélet.

Lóidomítás.

Szegény tanító.

Felülteget rendőr.

A fiakkeres.

A délutáni előadások ép oly szépek és ép oly tisztán láthatók, mint az estiek, amennyiben a terem teljesen elsötétíthető. Saját villamos világítás és szellőztetés, cukrázda, váróterem, modern berendezés. Jegyek bármely előadásra ugyanazon nap délelőtt 11-1-ig a pénztárnál előre is válthatók. Helyárak: karszékülés 80 fillér, elsőrendű 60 fillér, másodrendű 40 fillér.

Szíves látogatást kér:

Suchán Rezső.

Köszvény!

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendeli betegeknek a híres

Király-balzsamot.

az egész világon ismert legjobb gyógyszert. egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k. 65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész
Debreczen.

11
Csuz!

Mintagyűjteménnyel kívánatra szívesen szolgálunk.

Tavaszi kosztüm-szövetek,

Bluz-kelmék, Delinek, Bluz-selymek óriási választékban érkeztek

Bosznay J. és Társa

divatáruházába

Debreczen, Kossuth-utca 5.

Mintagyűjteménnyel kívánatra szívesen szolgálunk.

Remek választék

Jó mosó zseferekből (férfi ingre és női blúzra), kartonokból, batistokból. = Gyönyörű szövet, ospke-, túl-függönyök és storok. Ágy- és asztalterítők, szőnyegek. Cókusz lábtörők. Divatos harisnyák és zsebkendők. Nyári paplanok, fürdő köpenyek, fürdő lepedők és egyéb tavaszi és nyári czikkek. Férfi-, női- és gyermek kész fehérneműek.

✿ Menyasszonyi kelengyék. ✿

Kardos Lászlónál,

Debreczen, Kossuth-utca 9. sz.

Donogán és Somossy

óéghz Debreczen, Kistemplombazár megérkeztek a tavaszi divat gyönyörű ujdonságai!!

Zsolnai és brassói szövetek. Angol és Francia divatkelmék. Bluz selymek. Napernyők. Övek. Menyasszonyi kelengye. — Kész fehérnemű. **Óriási szőnyegraktár**

Ha fáj a feje,

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-féle MIGRIN-PASZTILLÁT,** mely 5 perc alatt mindenféle természetű ideges fejfájást, még ha krónikus is, megszüntet. Felülmul minden eddig ismert szert. Hatása bámulatos még a leghevesebb fejfájásnál is.

Főraktár: **Beretvás Tamás** gyógyszerész **Kispest, Rákóczi-utca 22.** 255

Ingyen postai szállítás 3 doboz rendelésnél.

Saját sajtólásu kókuszolajból nyert szavatoltan tiszta, legkitűlőbb minőségű

"BÓNIO" gyártel

Bejegyzett védjegy.

311

kókuszszirt árusít az Első Magyar Kókuszdló-Olajgyár „Bóni” gyártel és mezőgazdasági r.-t. Nyirbátor. Vezérképviselő: Gansl L. és Fia, Nyiregyháza.

Alkalmi eladást rendez

a „NYAKKENDŐ KIRÁLY”

férfi kalapok, nyakkendők, ingek és utazó bőröndökben. — Cégvezető: RÓZSA LAJOS.

329

APRÓ HIRDETÉSEK

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Házmester felvétetik Hatvan-utca 42. szám alatt. 384

Kiadó nyaraló a Sesta-kertben, a helyi vasut megállójától 3 percznyire, parkkal együtt. Értekezhetni Piac-utca 44. sz., ügyvédi irodában vagy telefonon 151. számmal. 364

Eladó házak. 1. Széchenyi-utca 50. sz. ház 17,000 forintért; 2. Arany János-utca 59. sz. ház 13,000 forintért részletfizetésre is eladó. 358

Szépen butorozott szobát keresek Piac-utcaán vagy annak közelében. Cim a kiadó-hivatalban. 362

Jó karban levő kávépergélő, daráló, vas fűszertáblák és cégtábla olcsón eladó Fűvészkert-utca 14. sz. alatt. Telefon 374. 350

Állandóan vásárol

készpénzért vagy cserébe másokért egyes műveket, egész könyvtárakat, régi nyomtatványokat, kéziratosokat, régi bélyegeket és régiségeket

Harmathy

antiquariuma
Fűvészkert-utca 14.
Telefon 374.

„VERGÉ” egészségi szivarkahüvely különlegességek olcsón kaphatók.

ELADÓ KERÉKPÁR. „Styria”, alig használt, félverseny, szabadonfutó. Czim a kiadóban.

Villamos világítás,

villámhárítók, villamos házi csengők, házi és magán telefonok, berendezések és javítások. Évi jókarban tartási bérlet. Szakszerűen és olcsón mindenféle villamos felszerelési anyagok, gyógyászati műszerek és kerékpár alkatrészek raktára. Készít és javít a legkomplikáltabb munkákat. 126

FÖLDVÁRI L.,

„Debreceni Első Elektrotechnikai vállalat.” Kossuth-utca 1.

Keresek három szobás, előszobás lakást hozzátartozékkal, lehetőleg a Nagytemplom körül, május 1-re. Cim a kiadóhivatalban.

Lapelárusítók, fiuk, asszonyok, férfiak újságárusításra felvétetnek a „DEBRECZEN” kiadóhivatalában Arany János-utca 2. szám.

Ha köszvényben, reumában, ischiásban

●●● szenved, — vegyen egy üveg ●●●

Dr. FLESCHE félé 557

KÖSZVÉNY-SZESZT,

mely csuszít, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható dr. Flech E. M. „Magyar korona” gyógyszerárában, Győr, Baross-ut 24. sz. — Másfél decziliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „Családi” üveg ára 5 kor., 3 kis vagy 2 „Családi” üveg rendelésnél már bérmentve utánvétellel küldjük.

Akinek kiadó lakása van,

aki lakást keres,

tegyen közzé egy kishirdetést a

„DEBRECZEN”-ben.

Pályázat lelkészlaképítésre.

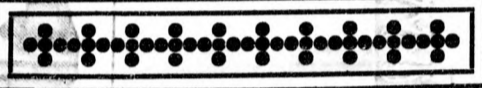
A nagykálói ev. ref. egyháztanács pályázatot hirdet a f. évi május–augusztus havában felépítendő, 5 szoba s mellékhelyiségekből álló és mintegy 25,000 koronába kerülő lelkészlak építésére.

A tervrajzok, költségvetések és feltételek Nánássy Andor, takarékpénztári igazgató, építető gondnoknál a hivatalos órák alatt a Szabolcsmegyei takarékpénztár helyiségében tekinthetők meg; az 5% bánatpénzzel ellátott zártpályázati ajánlatok folyó évi május hó 4-én, délelőtt 12 óráig a nagykálói lelkészi hivatalhoz nyújtandók be. Pályázatok felbontási ideje május 5-én, d. e. 11 óra; felbontásnál pályázók is jelen lehetnek.

A vállalat odaitélésében egyháztanács f. évi május hó 5-én, délután 3 órakor dönt s az odaitélésben fentartja magának a jogot az ajánlati összegre való tekintet nélkül határozni.

Nagykálói, 1907 április hó 23-án. 385

Az ev. ref. egyháztanács.

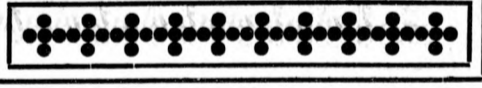

Tavaszi női divatujdonságok.

Szines és mintázott kosztüm- és divat- = kelmékből gyönyörű választékot = tartunk. Angol és francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és szines divatnapernyőkben remek választék. Állandó nagy raktár Fekete gyászkelmékből

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon-, divat- és szőnyegáruházában.
= Mintákkal kívánatra készséggel = szolgálunk. 198

László Zsigmond

állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő-

ojtásokat, heréléseket, tu-

berkulinozási eljárásokat,

állatbiztosításokat, állat-

állományok rendszeres

évi felügyeletét, kosmeti-

kai operatiókat.

Debrecen, Csapó-u. 30.

4044 Tk.
1907.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreceni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szabó Emma és csatlakozott társa végrehajtatóknak Nagy András és neje Tóth Róza debreczeni lakosok, végrehajtást szenvedők elleni 50 korona s illetve 70 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén levő, Debreczen szab. kir. város belterületén fekvő, a debreczeni 3750. számú tjkvben A+4. sor., 5031/a—1/a. hrsz. alatt felvett varga-kerti szőlőföldre 3956 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1907. évi május hó 6. napján, délután 3 órakor a kir. törvényszék árverési termében (földszint 13. sz.) megtartandó nyilvános árverésen — a megállapított kikiáltási áron alól is — eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 395 kor. 60 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényét átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1907. évi március hó 22-én.

Bolváry,

kir. tszéki bíró.

388

Kitünő minőségű

pörkölt

Kávé,

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan, naponta friss pörkölés kapható 24

Félegyházi János

motorüzemű kávépörköldéjében

Piac- és Miklós-utca sarok.

Modern lakóházak, villák

valamint egyéb

épületek tervezését

és felépítését, művezetést, épületbecslést stb. vállal,

Pavlovits Károly

21 műépítész

Debrecen, Kossuth-utca 26. sz.